

نکات اصلی قرارداد اجلاس شرم الشيخ، مصر، ۱۷ اکتبر ۲۰۰۰

قرارداد آتش بس شرم الشيخ شفاهی و مبهم بود و بر اساس گزارشها، دربرگیرنده دستوری به اسرائیل و اقتدار فلسطینی برای اجرای مفاد آن نبود. نکته های اصلی از بیانات کلینتون در کنفرانس خبری مشترک با حسنی مبارک رییس جمهوری مصر در پایان اجلاس استخراج شده است. ماده مربوط به تشکیل کمیته حقیقت یاب از سوی ایالات متحده «با رایزنی با اسرائیل و فلسطین و همچنین دبیر کل سازمان ملل» برای بررسی رویدادهای خاورمیانه از تلاشهای کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل برای برپایی هیئت مستقل و بین المللی حقیقت یاب پیشی گرفت. گرچه قطعنامه کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل سه روز بعد در ژنو (برای تشکیل چنین هیئتی) از تصویب گذشت، ولی اغلب کشورهای اروپایی که پیشتر از آن حمایت کرده بودند به قطعنامه رأی مخالف دادند.

هدف نخستین، پایان دادن به خشونت جاری بوده است تا بار دیگر بتوانیم تلاشهایمان را به سوی صلح از سرگیریم. سران در مورد سه هدف اساسی و راههای تحقق بخشیدن به آنها به توافق رسیدند.

نخست، دو طرف پذیرفته اند که با انتشار بیانیه هایی، خواستار پایان بی قید و شرط

خسونت شوند. آنان همچنین موافقت کرده اند که برای پایان دادن به رویاروییهای کنونی، از بین بردن نقاط برخورد، تضمین پایان درگیریها و تحریکات، برقراری آرامش و جلوگیری از تکرار حوادث اخیر تلاش کنند.

دو طرف موافقت کرده اند که برای دستیابی به این اهداف، و بازگرداندن اوضاع به دوران پیش از آغاز بحران جاری، در زمینه هایی چون اعاده نظم و قانون، آرایش دوباره نیروها، از بین بردن نقاط برخورد، تحکیم همکاری امنیتی و پایان دادن به بستن و بازکردن فرودگاه غزه، دست به اقدامات عاجل بزنند. ایالات متحده، در صورت لزوم، به تسهیل همکاری امنیتی بین دو طرف کمک می کند.

دوم، ایالات متحده با همکاری اسرائیلیان و فلسطینیان، و همچنین با رایزنی با دبیر کل سازمان ملل، کمیته حقیقت یاب را برای بررسی رویدادهای چند هفته گذشته و چگونگی از تکرار آنها تشکیل خواهد داد. گزارش کمیته را رییس جمهوری آمریکا پیش از انتشار در اختیار دبیر کل سازمان ملل و طرفهای ذینفع قرار می دهد. گزارش نهایی زیر نظارت رییس جمهوری ایالات متحده منتشر خواهد شد.

سوم، اگر قرار باشد که ما به ریشه های مناقشه اسرائیلی- فلسطینی بپردازیم، باید راهی برای بازگشت به مذاکرات بیابیم و تلاشها را برای رسیدن به قرارداد وضعیت نهایی براساس قطعنامه های ۲۴۲ و ۳۳۸ شورای امنیت سازمان ملل و توافقهایی متعاقب آنها از سر گیریم. برای رسیدن به این هدف، سران شرکت کننده موافقت کرده اند که ایالات متحده درباره چگونگی حرکت به آن سمت با طرفهای ذینفع به مشورت بپردازد. ما امروز در اینجا تعهدات مهمی را پذیرفتیم در حالی که فاجعه و بحران ادامه دارد و ما از مشکلاتی که پیش رو داریم به خوبی آگاهی داریم.